

vlastnictví vylučuje exekuci na spoluvlastnický podíl jejího manžela, na nějž odvolací soud svým rozsudkem exekuci omezil. Právo jednoho spoluvlastníka neomezuje nijak druhého spoluvlastníka v nakládání s jeho vlastním podílem. Práva nabytá na spoluvlastnictví jednoho, zejména zabavením spoluvlastnického podílu, nedotýkají se práv druhého spoluvlastníka a proto není právo spoluvlastnické právem, které by vylučovalo a činilo nepřipustnou exekuci na podíl druhého spoluvlastníka. Otázku dříve spornou, zda lze vésti na spoluvlastnický podíl exekuci podle §u 331 ex. ř. zabavením nároků, plynoucích ze spoluvlastnictví pro případ zrušení, či podle §u 249 a násl. ex. ř. rozhodl tento nejvyšší soud v plenárním rozhodnutí, uveřejněném pod čís. 4002 sb. n. s., v ten smysl, že exekuce mobilární je přípustná, má-li povinný věci ve výlučné své moci. Že povinný neměl v tomto případě zabavené předměty ve své moci, nebylo ani tvrzeno, naopak z dopisu ze dne 10. dubna 1924 plyne, že věci byly zabaveny v bytě povinného, že tedy v jeho moci byly. Právem proto odvolací soud ohledně polovice zabavených předmětů exekuci za nepřipustnou neuznal a ji nezrušil. Ostatně by nepřipustnost exekuce z toho důvodu, že povinný neměl předmět zabavený ve své moci, nebylo lze uplatnití sporem, nýbrž rekusem, bylo-li to zřejmo ze samého návrhu exekučního, nebo stížností podle §u 68 ex. ř., vyšlo-li to na jevo při výkonu exekuce. Ježto tedy zabavení podílu manžela žalobkyně netýče se jejích práv, a nejde o právo, jež by exekuci činilo nepřipustnou, nebylo dovolání vyhověno.

Čís. 6291.

Žalobu podle §u 35 ex. ř. proti exekuci ku vydobytí útrat, přiřčených trestními rozsudky, nelze opírat o skutečnost, že trestní rozsudky byly zrušovacím soudem zrušeny ku zmateční stížnosti na záštitu zákona. Zrušení exekuce lze se domáhati návrhem podle §u 39 čís. 1 ex. ř., nastalo-li zrušení za exekuce; nastalo-li po skončení exekučního řízení, lze se domáhati žalobou vrácení toho, co bylo bezdůvodně plněno; nastalo-li pak zrušení ještě před povolením exekuce, dlužno je uplatnití rekusem proti usnesení povolujícímu exekuci.

Rovněž nelze se žalobou domáhati zrušení exekuce ku vydobytí útrat exekucí vedených ku vydobytí útrat, přisouzených oněmi trestními rozsudky.

(Rozh. ze dne 16. září 1926, Rv I 1327/26.)

Žalovaný vedl proti žalobcům exekuci ku vydobytí útrat, jež byly žalovanému přiřčeny trestními rozsudky okresního a odvolacího soudu, jakož i ku vydobytí útrat exekucí pro ony útraty. Žalobou, o niž tu jde, domáhali se žalobci zrušení exekuce, ježto trestní rozsudky byly zrušeny zrušovacím soudem ku zmateční stížnosti na záštitu zákona. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolatelé napadají odvolací rozsudek podle §u 503 čís. 4 c. ř. s. pro nesprávné posouzení právní, ježto odvolací soud prý neprávem jim odpírá právo k podání opoziční žaloby, ač byly zrušeny trestní rozsudky, jimiž jim byla uložena náhrada útrat, a ponechává jim jen rekurs do povolení exekuce, a dále že jim nepřiznává práva, by si srazili na útraty trestního řízení, přisouzené žalovanému po právu, ty částky, které zaplatili na útraty, jež po právu žalovanému přiznány nejsou následkem zrušení trestních rozsudků, jež tedy žalovaný má vrátiti. Dovolatelé míní, že rozsudek Nejvyššího jako zrušovacího soudu, jímž byly zrušeny trestní rozsudky prvního i odvolacího soudu, jest skutečností, zrušující nárok útratový, a že uplatňovati zrušení exekučního titulu není vyhrazeno výlučně rekursu, dále, že názor odvolacího soudu, že zrušení rozsudků mohlo býti uplatněno rekursem a zaplacení bezdůvodného nároku jen žalobou, není správným, že naopak jednota řízení toho vyžaduje, by tyto nároky byly uplatněny společně, a to žalobou, konečně, že tato jejich žaloba je žalobou určovací, které zákon nevylučuje. Než dovolatelům nelze přisvědčiti. Skutečnost, že rozsudky trestních soudů, jimiž byli žalobci odsouzeni k náhradě útrat trestního řízení, byly zrušeny Nejvyšším soudem ku zmateční stížnosti na záštitu zákona, nelze pokládati za skutečnost, zrušující nárok sám ve smyslu §u 35 ex. ř. Zákon nemá tu na mysli skutečnosti procesně právní, námitky, které se vztahují na vykonatelnost nároku, nýbrž jen takové skutečnosti, které sám nárok ruší, staví, tedy námitky práva hmotného, nikoli námitky práva formálního, jež brání toliko formálnímu uplatnění nároku a jeho vykonatelnosti. Zákon ovšem nerozeznává, zda se námitka zakládá na právu soukromém či veřejném, a nezáleželo by na tom, zda skutečnost nárok zrušující tkví v právu veřejném, jak se zdá míniti soud odvolací, nýbrž na tom, zda ruší nárok sám a nikoli jen formální výrok o jeho existenci. To vyplývá z doslovu §u 35 ex. ř.: »Nárok (Anspruch) rušící skutečnost« a ze srovnání §u 39 čís. 1 ex. ř. s úvodem tohoto §u, kde se přísně rozeznává žaloba dle §u 35 ex. ř. od žalob, jimiž se odstraňuje sám exekuční titul. Stejně rozeznává se také v §u 42 č. 1 a 5 ex. ř. Proto nemůže býti základem žaloby dle §u 35 ex. ř. zrušení právoplatného rozsudku trestního soudu Nejvyšším soudem ku zmateční stížnosti na záštitu zákona nebo z jiných procesních důvodů. Tu zákon ponechává povinnému, by se domáhal zrušení exekuce nikoli žalobou, nýbrž návrhem na její zastavení dle §u 39 č. 1 ex. ř., když zrušení nastalo za exekuce; nastalo-li po skončení řízení exekučního, zbývá ovšem jen žaloba o vrácení toho, co bezdůvodně bylo placeno, a, nastalo-li zrušení ještě před povolením exekuce, nutno použití rekursu proti usnesení exekuci povolujícímu. Podle toho, co uvedeno, jest žaloba, domáhající se zrušení exekuce pro nedoplatek 785 Kč 68 h neodůvodněna. Soudu nelze se v tomto řízení ani zabývati tím, zda sám nárok na náhradu útrat trestního řízení, jež byly přisouzeny trestním rozsudkem soudu první stolice, přes zrušení rozsudku toho je ještě po právu nebo do jaké míry a zda mají žalobci nárok na jeho náhradu, třeba jim útraty

tyto číselně ještě stanoveny a soudem znova přisouzeny nebyly. O tom přísluší rozhodovati soudu trestnímu (§§ 393, 394 tr. ř. novela z 11. prosince 1923 č. 4 sb. z. a n.).

Žaloba jest neodůvodněna, i pokud se domáhá zrušení exekuce pro útraty, stanovené usnesením o povolení exekuce pro oněch 785 Kč 65 h ze dne 30. května 1924 na 74 Kč 80 h, a pro útraty návrhu na zrušení této exekuce 128 Kč 80 h, které byly stanoveny usnesením ze dne 8. července 1924. Tu ovšem nezrušil rozsudek nejvyššího soudu těchto usnesení a žaloba tedy v těchto směrech nečelí toliko proti existenci exekučního titulu. Ony exekuční tituly, t. j. ona usnesení útraty ustanovující nebyly zrušeny, jde vskutku o skutečnost, která odstraňuje základ exekuce na náhradu útrat, ale není to skutečnost práva hmotného, nečelí tedy proti samému nároku, nýbrž jest to skutečnost práva formálního, která zakládá neopodstatněnost samé exekuce z důvodů procesních, formálních. Netýče se ani nároku hlavního, nýbrž jen jeho příslušenství (útrat exekuce). Proti neopodstatněnosti exekuce v takovém případě nelze nastupovati žalobou, nýbrž rekurssem do povolení exekuce, po případě návrhem na její zastavení. Soud exekuční nepotřebuje tu formálního řízení sporného, by mohl o věci rozhodnouti, nýbrž může podle stavu spisů povolení exekuce odepřítí neb exekuci zrušiti, jestliže její základ odpadl. Proto nelze připustiti ani žalobu, domáhající se toho, že pohledávka útratová 74 Kč 60 h a 128 Kč 80 h zanikla a exekuce pro ni má býti zrušena.

Čís. 6292.

Nedohodnou-li se spoluvlastníci věci o tom, zda má býti zřízen správce společné věci, nelze o této otázce rozhodnouti v řízení nesporném, nýbrž toliko pořadem práva.

(Rozh. ze dne 16. září 1926, R II 229/26.)

Návrhu dvou spoluvlastníků nemovitosti, by byl zřízen správce společné nemovitosti, s čímž třetí spoluvlastník nesouhlasil, s o u d p r v é s t o l i c e v n e s p o r n ě m řízení vyhověl, r e k u r s n í s o u d návrh zamítl. N e j v y š š í s o u d zrušil usnesení obou nižších soudů a odkázal na pořad práva návrh, by byl podle Šu 833 a 836 obč. zák. zřízen správce společné nemovitosti.

D ů v o d y:

Podle Šu 835 obč. zák., má-li býti zřízen správce společných věcí, rozhodne o jeho výběru většina hlasů, a není-li ji, soudce. Otázka, zda má býti zřízen správce, musí býti rozhodnuta napřed, je tudíž nutno, by majitelé společných věcí dohodli se nejprve, že má správce býti zřízen, nedohodnou-li se však, nemůže tato otázka býti řešena v nesporném řízení, nýbrž musí o ní býti rozhodnuto pořadem práva. Plyne již